

На основу члана 86., 90. и 91. Закона о банкама Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 74/02), члана 4. став 1. тачка д., члана 10. и 25. Закона о Агенцији за банкарство Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" бр. 67/07 и 40/11), члана 15. тачка 2. и члана 28. Статута Агенције за банкарство Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 67/04), Управни одбор Агенције за банкарство Републике Српске на сједници одржаној 30.05.2013. године д о н о с и

О Д Л У К У

О МИНИМАЛНИМ СТАНДАРДИМА ЗА УПРАВЉАЊЕ КРЕДИТНИМ РИЗИКОМ И КЛАСИФИКАЦИЈУ АКТИВЕ БАНАКА

Члан 1.

Овом одлуком се ближе прописују минимални стандарди и критерији које је банка дужна да осигура и проводи у оцјени, преузимању, праћењу, контроли и управљању кредитним ризиком и класификацији своје активе.

Надзорни одбор банке и одбор за ревизију банке су дужни, у складу са надлежностима и одговорностима из Закона о банкама Републике Српске (у даљем тексту: закон), статута банке и одговарајућих прописа Агенције за банкарство Републике Српске (у даљем тексту: АБ РС), да обезбиједи праћење, обављање прегледа и класификацију ставки активе биланса и одређених ставки ванбиланса (у даљем тексту: актива) банке односно излагања банке ризику наплате односно ризику могућих губитака по датим кредитима, другим пласманима, извршеним улагањима и потенцијалним ванбилансним обавезама (у даљем тексту: кредитни ризик) и извјештавање АБ РС од стране банке у складу са овом одлуком.

Надлежни органи банке су дужни да, у вези са примјеном Међународних рачуноводствених стандарда (МРС) и Међународних стандарда финансијског извјештавања (МСФИ), као и прописа из области рачуноводства и ревизије у Републици Српској, донесу и примјењују адекватне интерне методологије за мјерење умањења вриједности кредита и остале финансијске имовине. Минимални захтјеви у погледу интерне методологије банака утврђују се Упутством о измијењеном начину формирања, евидентирања и извјештајног исказивања резерви за кредитне губитке (у даљем тексту: Упутство), које доноси директор Агенције за банкарство Републике Српске (у даљем тексту: Агенција).

Члан 2.

Ставке активе банке које се класификују у смислу ове Одлуке чине:

1. у билансу банке: кредити, депозити код банака, камата и накнада, хартије од вриједности које се држе до доспијећа, хартије од вриједности које су расположиве за продају, учешће банке у капиталу других правних лица и друга билансна актива осим, билансне активе из става 2. овог члана и
2. у ванбилансу банке: издате гаранције, авали, акцепти мјеница и други облици јемства, непокривени акредитиви, неопозиви одобрени а неискориштени кредити и све друге ставке које представљају потенцијалне обавезе банке.

Ставке билансне активе банке које се не класификују чине:

1. готовина у благајни и трезору, новчана средства на рачуну резерве код Централне банке БиХ, злато и други племенити метали;
2. средства по виђењу и орочена средства до мјесец дана на рачунима банака које су према посљедњем рангирању извршили Standard&Poog's или Fitch-IBCA, рангирани с најмање ВВВ- или које је извршио Moody's с најмање Ваа3;
3. материјална и нематеријална имовина;

4. стечена финансијска и материјална актива у процесу наплате потраживања у току годину дана од дана стицања;
5. властите (резервске) акције;
6. потраживања за уплаћене пореске обавезе и
7. хартије од вриједности намијењене трговању;
8. Потраживања од централних влада земаља зоне А, хартије од вриједности емитоване од стране централних влада земаља зоне А и потраживања обезбијеђена њиховим безусловним гаранцијама плативим на први позив;
9. Потраживања по основу директног и индиректног дуга од Владе РС, Владе ФБиХ и Савјета министара БиХ, хартије од вриједности емитоване од стране Владе РС, Владе ФБиХ и Савјета министара БиХ и потраживања обезбјеђена њиховим безусловним гаранцијама плативим на први позив, уз услов да укупно излагање по овом основу не смије да прелази 300% основног капитала;
10. Потраживања од ЦБ БиХ и централних банака земаља зоне А и потраживања обезбијеђена њиховим безусловним гаранцијама плативим на први позив."

Члан 3.

Надзорни одбор банке је одговоран за потпуност, континуитет и успјешност функције управљања кредитним ризиком банке. Да би испунио своју одговорност надзорни одбор је дужан, као минимум, да:

1. од чланова управе у банци са највишим овлаштењима и одговорностима везаним за питања кредитног ризика и класификацију активе, у складу са статутом банке захтијева припрему приједлога за доношење, одржавање и развој свеобухватног програма банке за управљање кредитним ризиком (у даљем тексту: програм), са одговарајућим политикама за управљање кредитним ризиком (у даљем тексту: политике) банке;
2. усваја, односно доноси програм и разматра га најмање једанпут полугодишње, односно правовремено врши његово прилагођавање економским и тржишним условима (промјенама у окружењу);
3. обезбиједи потпуно поступање банке по програму и управља одржавањем разумне структуре и квалитета активе односно кредитног портфела банке са становишта прихватљивог нивоа кредитног ризика за банку и обезбјеђује провођење адекватне контроле и ревизије у тој области;
4. обезбиједи да периодично односно редовно добија квалитетне и вјеродостојне извјештаје од управе банке, система интерне контроле односно интерне и екстерне ревизије банке, а ради праћења и провјере да ли управа банке проводи закон, друге прописе и политике банке из области кредитног ризика и класификације активе;
5. обезбиједи избор и именовање квалификованих чланова управе банке и виших кредитних службеника банке те осигура њихову успјешну даљњу обуку;
6. обезбиједи услове за организацију и функционисање посебне специјализоване службе у банци за реструктуирање кредита као и за реорганизацију или ликвидацију лоших корисника (дужника) са циљем да се кредитни губици банке сведу на најмању могућу мјеру;
7. обезбиједи успостављање, одржавање и развој ефикасног система интерне контроле банке и усвоји (донесе) адекватан програм интерне ревизије и екстерне ревизије банке, осигура услове за његово провођење те успостави функцију независне интерне ревизије у банци, са одговарајућим способностима и потребним бројем извршилаца, која ће по утврђеној процедури и независно, у одговарајућим временским интервалима обављати преглед ризичних активности банке;
8. осигура редовну информацију и сагледавање кредита датих лицима повезаним са банком или од њих гарантоване;

9. пропише садржај и рокове (временску динамику) ванредних и редовних периодичних извјештаја о управљању кредитним ризиком које је управа банке дужна подносити надзорном одбору на разматрање.

Члан 4.

Управа банке је одговорна, као минимум, да:

1. креира, развија и надзорном одбору правовремено подноси приједлоге за доношење програма и политика банке, те осигура процедуре за њихово провођење;
2. проводи програм и политике банке, успоставља линије комуникација које обезбјеђују правовремено информисање нижих нивоа руководства и извршилаца банке о политикама и процедурама за управљање кредитним ризиком, надзире, контролише и обезбјеђује њихову примјену;
3. обезбиједи развој и успостављање одговарајућих система извјештавања везаних за активу банке и кредитни ризик, који омогућава ефикасне анализе, опрезно и успјешно управљање те контролу постојећих и потенцијалних излагања банке кредитном ризику;
4. прати и контролише структуру и квалитет активе и осигура да се иста стручно, опрезно и строго процјењује, да се за ненаплативе ставке (дјелимично или у цјелини) формирају адекватне резерве односно да се исте отписују;
5. омогући да систем интерне контроле и интерна ревизија банке проводе своје надлежности и извршавају своје одговорности;
6. календарски квартално или у краћим временским интервалима детаљно извјештава надзорни одбор и АБ РС о значајним кредитним активностима, структури и квалитету активе односно кредитног портфеља, као и о успјешности у провођењу програма банке.

Члан 5.

Адекватно и успјешно управљање кредитним ризиком генерално представљају активности планирања и одржавања прихватљивог односа између преузетог ризика и реалног степена наплативости те активности контроле и смањења на најмању могућу мјеру свих облика ризика везаних за квалитет, концентрацију, осигурање наплате, односно инструменте за обезбјеђење наплате (у даљем тексту: колатерал), доспјелост, валуту, итд.

Банка је дужна да обезбиједи адекватан програм са минимумом формалних стандарда у писаној форми, који, узимајући у обзир чињеницу да се поједини елементи тих стандарда могу разликовати од других банака зависно од природе и сложености конкретних ризичних функција и успостављеног портфеља, као минимум, мора да садржи:

1. дефинисане политике за идентификацију кредитног ризика и управљање тим ризиком;
2. утврђене процедуре за оцјену захтјева за кредит, захтјева односно приједлога за други пласман односно за вршење улагања и захтјева везаног за излагање банке потенцијалној ванбилансној обавези (у даљем тексту: кредитни захтјев); и
3. утврђене процедуре за одобравање кредита, другог пласмана, вршење улагања и преузимање потенцијалне ванбилансне обавезе (у даљем тексту: кредит), потребну документацију, праћење односно накнадну контролу те извјештавање и наплату.

Члан 6.

Програм мора бити заснован на дефинисаном односно утврђеном схватању кредитног ризика и успостављању контролних параметара, идентификацији постојећег и потенцијалног ризика везаног за активу банке те на развоју и успостављања јасних и прецизних политика у писаној форми.

Зависно од степена сложености и обима њених активности банка је дужна да има развијене политике, у писаној форми, као основу за одобравање кредита, других пласмана, вршење

улагања и преузимање ванбилансних потенцијалних обавеза (у даљем тексту: кредитне политике) које, као минимум, укључују:

1. приступ кредитном ризику који дефинише управљање обимом ризика који је банка спремна преузети;
2. опште области кредита у које је банка спремна да се ангажује или да се не ангажује;
3. јасно утврђене нивое овлаштења за одобравање кредита као и органа банке надлежне за доношење одлука о формирању резерви и вршење отписа; и
4. адекватне (разумне) и опрезне лимите за концентрацију укупног кредитног портфеља банке, најмање у складу са законом и лимитима прописаним од стране АБ РС, а најмање за: појединог комитента, групу повезаних комитената односно лица, поједину грану индустрије, поједини географски регион, поједину страну земљу или класу земаља, поједину врсту вриједносних папира, рачност и облик инструмената, итд.

Члан 7.

Да би ризик кредитних промашаја свела на најмању могућу мјеру банка је дужна да проводи свеобухватну и квалитетну оцјену кредитних захтјева, те прије одобрења и исплате односно уплате средстава тражиоцу кредита односно другом субјекту (у даљем тексту: тражилац кредита) да доноси квалитетне и поуздане оцјене и закључке о сваком поједином захтјеву односно приједлогу. Оцјене и закључци морају да обухвате најмање стручну обраду квалитета тражиоца кредита, врсте кредита и нивоа кредитног ризика који са собом такав кредит носи. Истовремено, банка је дужна да обезбиједи да су сви одобрени кредити потпуно и исправно документовани, најмање у складу са Одлуком о минималним стандардима за документовање кредитних активности банака и овом одлуком.

Процедуре за процјену и документовање сваког кредитног захтјева морају бити попраћене јасно дефинисаним упутствима за редовно праћење тока, контролу и наплату одобреног кредита.

У испуњавању својих одговорности управа банке је дужна да предлаже, развија и примјењује здраве критерије банке за процјену кредита, укључујући и информације о реалним потребама тражиоца кредита, потребан минимум финансијских анализа, показатеља и стандарда.

Члан 8.

У анализи кредитног захтјева односно припреми приједлога, управа банке је дужно да осигура да банка, као минимум, утврди:

1. циљ односно намјену кредита и изворе тражиоца кредита за отплату кредита, при чему битне факторе чине оцјена односно процјена ликвидности и солвентности тражиоца у ранијем, текућем и наредном периоду, а посебно у вријеме доспијевања траженог кредита те процјена креирања новчаних токова односно прихода и расхода тражиоца у истом периоду као и перспективе његових отплатних способности;
2. карактер, поштење и репутацију тражиоца кредита односно коректност његових намјера и понашања у пословним активностима и према банци, при чему битне факторе чине доступне информације о уредности у испуњавању ранијих кредитних и других обавеза према банци или другим субјектима, евентуалним кашњењима или финансијским прекршајима, испуњавању других уговорених обавеза, итд.;
3. капитал тражиоца кредита при чему битне факторе чине његов ниво у укупним изворима, квалитет односно реална вриједност и структура активе, ниво и рачност обавеза тражиоца, итд.
4. адекватност колатерала, при чему битан фактор чини реалност и оцјена стабилности његове финансијске вриједности, могућност осигурања потпуне правне сигурности узимања и могућност потпуне контроле банке над узетим колатералом;
5. стање, тренд и перспективе индустријске гране и релативну позицију тражиоца кредита у тој грани и на тржишту те његове изгледе за опстанак; и
6. процјену пословних и управљачких способности тражиоца кредита односно његових управних органа и руководства.

Члан 9.

Банка је дужна да организује своје комерцијалне кредитне активности (одобравање кредита правним лицима) тако да обезбиједи: адекватне нивое специјализације послова, строгу независност анализе ризика од других сегмената те стални програм обуке за унапређење стручности њених кредитних службеника.

Управа банке је дужна да обезбиједи да су услови сваког кредита адекватно и тачно документовани те да банка за сваки кредит води и одржава уредан и комплетан кредитни досије, који хронолошки прати одобравање и квалитет тока кредита све до његове коначне наплате односно ликвидације (регулисања) на други начин.

Кредитни досије, као минимум, мора да садржи документе који:

1. идентификују корисника, дужника или другог субјекта (у даљем тексту: корисник) и ако постоје са њим повезана лица, те његовог гаранта;
2. пружају доказ о правној способности корисника да узима кредите односно позајмљује финансијска средства;
3. пружају доказ о његовом финансијском стању и способности за враћање кредита, о динамици и изворима отплате кредита;
4. описују услове кредитне обавезе, сврху датог кредита и употребу утрошених средстава;
5. описују и дају процјену вриједности колатерала, прате кретање његове тржишне вриједности, његово стање и локацију (мјесто депоновања);
6. описују ток кретања квалитета кредита;
7. идентификују кредитна овлаштења, одобрења, доказе и прегледе;
8. произилазе из одредаба става 4. овог члана и Одлуке о минималним стандардима за документовање кредитних активности банака.

Банка је дужна да пропише и проводи одговарајуће интерне процедуре за процес наплате главнице кредита, камата и накнада (у даљем тексту: процедуре наплате), које осигуравају да наплата буде правремена и сагласна уговореним условима и да се о томе воде одговарајуће евиденције. Процедуре наплате морају осигурати начине за брзо испитивање закашњења отплате од стране дужника, праћење дужине времена (тока старења) закашњења у отплати и квалификовање реалним степеном изложености банке кредитном ризику према дужницима (корисницима) који касне у испуњавању својих обавеза.

Поред раног идентификовања погоршања квалитета кредита управа банке је дужна да са посебном пажњом управља погоршаним односно повећаним ризицима, да предлаже и развија стратегију за њихово што успјешније рјешавање и да организује посебну специјализовану службу за поновно уговарање односно реструктурирање кредита, за реорганизацију или ликвидацију лоших корисника, чији је циљ да се потенцијални кредитни губици односно губици банке сведу на најмању могућу мјеру.

Члан 10.

Контролне процедуре банке морају да обухвате најмање процесе за:

1. праћење карактеристика ставки активе банке;
2. класификацију активе банке;
3. преглед кредита и интерну кредитну контролу (као посебан сегмент система интерне контроле банке) те интерну ревизију (као посебна врста контрола које осигурава банка), са одговарајућим минимумом обухватности и учесталости.

Банка је дужна да успостави систем (процес) који омогућава груписање и праћење ставки активе односно кредитног портфеља према појединим корисницима или групама повезаних лица, према врсти кредитних услуга, према привредној грани и географском подручју корисника, и то на такав начин да концентрацију ризика може уредно испитивати, мјерити и контролисати као и да кредитни ризик према групама повезаних лица може правремено уочити, пратити и ограничавати.

Члан 11.

Банка је дужна да успостави свеобухватне процедуре за успјешно праћење и контролу карактеристика ставки своје активе односно кредитног портфеља и начине извјештавања о њима, најмање у складу са одредбама ове одлуке и да посебно дефинише критерије за идентификацију, поступање и извјештавање о проблематичним ставкама укључујући чешће контроле попраћене брзим и ефикасним корективним мјерама као што су: строжија (неповољнија) класификација, формирање прописаних (адекватних) резерви и отпис гдје је то потребно, активирање расположивих инструмената, реструктурирање ставки и документације, расположивих законских акција, итд.

Члан 12.

Банка је дужна да успостави властити систем за класификацију ставки активе који прецизно и јасно дефинише критерије преузимања новог и процјене већ постојећег кредитног ризика. Минимум тих критерија представљају критерији утврђени овом одлуком.

Члан 13.

Банка је дужна да обавља редован преглед, пажљиву процјену те класификацију сваког појединачног кредита.

Изузетак од одредбе става 1. овог члана чине потраживања која представљају "портфељ малих кредита" т.ј. кредита испод 10.000 КМ датих појединцима односно становништву, са истим или сличним карактеристикама (хипотекарни кредити, потрошачки кредити, потраживања по кредитним картицама, лични кредити на отплату и сл.) под условом да је банка, уз претходно одобрење АБ РС у писаној форми, утврдила посебне (изузетне) интерне процедуре које дају генералну оцјену свих таквих кредита као категорија А - Добра актива искључујући оне за које постоје конкретне индикације, документи или информације да су постали или ће постати проблематични.

За проблематичне ставке у "портфељу малих кредита" управа банке је дужна да осигура ажуран и ефикасан систем интерног извјештавања који мора бити детаљно описан и обрађен у посебним интерним процедурама и који омогућава праћење: дужину времена кашњења у отплати (утврђених овом одлуком) и сваког појединачног одобреног репрограмирања или рефинансирања од стране банке односно сваког могућег начина коначне ликвидације (регулација) кредита.

За класификацију кредита датих акционрима који имају значајан власнички интерес у банци управа банке је дужна да осигура примјену и објективних и субјективних критерија из ове одлуке те прецизну квантификацију и документовање аргумената који пружају подршку субјективним оцјенама.

Програм банке мора да обухвати процедуре за обављање редовних формалних прегледа и класификације активе али, када је то потребно, и за поновну односно промјену раније извршене класификације појединих ставки активе без обзира на рокове редовне класификације. Природа, сложеност и степен анализа поновне редовне периодичне или ванредне процјене и класификације активе треба да се мијењају зависно од врсте ставки активе и искуства са појединим кредитима односно корисницима.

Класификацију ставки активе банка мора проводити ажурно и тачно. Уз преглед (листу) о класификацији активе банка је дужна да сачини и води посебну листу појединачне неквалитетне активе из члана 14. став 1. тачка 5. ове одлуке (у даљем тексту: неквалитетна актива). Посебну листу неквалитетне активе банка је дужна да континуирано допуњава и ажурира и истовремено усклађује преглед класификације активе, односно у сваком тренутку када такве ставке активе идентификује.

Као минимум, банка је дужна да обавља контролу, саставља преглед класификације активе и посебну листу неквалитетне активе најмање на задњи дан сваког календарског квартала.

Члан 14.

У сврху јединственог поступања према овој одлуци банка је дужна да примјењује сљедеће категорије по дефиницијама које сљеде:

1. Капитализација камате представља процес приписивања обрачунате ненаплаћене камате ненаплаћеној главници кредита, процес рефинансирања, репрограмирања или процес конверзије обрачунате ненаплаћене камате у нови банкарски кредит, на дан доспијећа камате или на дан доспијећа кредита.
Банка може вршити капитализацију камате по кредитима (потраживањима) само кад:
 - а) претходно утврди да је корисник способан да отплати дуг у нормалном процесу пословања из својих властитих интерно створених оперативних новчаних токова;
 - б) је капитализација камате предвиђена иницијалним уговором о кредиту и заснована на корисниковом унапријед планираном могућем привременом нескладу оперативних новчаних токова;
 - в) је потраживање банке обезбијеђено првокласним или квалитетним колатералом у смислу ове одлуке;
 - г) је наплата кредита, укључујући и капитализирану камату, заснована на будућем, чврсто предвиђеном пословном догађају корисника;
 - д) корисник докаже да може обезбиједити потребна средства из других извора под сличним условима;
 - ђ) је реална сумња у коначну наплату цијеле главнице и камате реално мала, што је додатно потврђено и оцјеном интерне контроле и интерне ревизије банке у писаној форми.
2. Процес наплате представља наплату потраживања:
 - а) на редован начин и правовремено;
 - б) када је то могуће, путем поновљеног (другог) покушаја од којег се очекује сигурна и успјешна наплата потраживања и његово враћање у ажурно стање и то путем наплате доспјеле главнице и доспјеле камате (за што банка мора располагати документима и сигурним доказима), али без предузимања законских активности;
 - в) путем законских активности које обухватају и примјену судског поступка према дужнику (кориснику) укључујући и тужбу за покретање стечајног поступка дужника.
3. Поступање са обрачунатом каматом на неквалитетну активу. Ако приликом класификације ставка активе прелази у неквалитетну активу, за обрачунату а ненаплаћену камату, која је у претходном периоду била призната као каматни приход, банка проводи исправку вриједности ненаплаћеног потраживања у складу са МРС-ом.
Такво потраживање по камати остаје исказано као билансна позиција све док се не наплати или док се не проведу правне радње у вези са престанком обавезе дужника, у складу са законским прописима и интерним политикама и процедурама банке.
4. Каматни приход по неквалитетној активи:
Каматни приход који се обрачунава на неквалитетну активу признаје се у складу са МРС/МСФИ.
5. Неквалитетна актива представља активу која, у правилу, не доноси приход. Банка је дужна да неквалитетном активом третира ставку активе када:
 - а) су главница и/или камата доспјеле и нису наплаћене дуже од 90 дана од дана њиховог иницијално уговореног доспијећа односно када су у складу са одредбама чл. 15. и 16. ове одлуке класификоване у категорије Ц, Д и Е; или
 - б) су обавезе корисника по камати, за које је дужник (корисник) закаснио са плаћањем дуже од 90 дана од њиховог иницијално уговореног доспијећа, капитализиране.
6. Доспјелу активу, представља актива када:
 - а) су главница и/или камата доспјеле, а нису наплаћене на дан доспијећа или дуже; или

б) су доспјеле обавезе по камати капитализиране у смислу става 1. тачка 1. овог члана.

7. Поново уговорени кредит представља кредит који је рефинансиран, репрогра-миран или на неки други начин конвертован тј. кредит код којег су, због корисникових промијењених услова и отплатних способности односно због његове немогућности отплате према иницијално уговореном плану или због измијењене (на ниже) текуће тржишне стопе, раније уговорени рокови (рок или отплатни план) и/или други услови накнадно промијењени да би банка дужнику (кориснику) омогућила лакше (а за себе сигурније) сервисирање дуга. У оваквом случају банка је дужна да осигура да корисник прије поновног уговарања (реуговарања) плати сву доспјелу обрачунату камату и све доспјеле накнаде искључиво из својих властитих средстава, јер у супротном АБ РС је дужна да поново уговорени кредит сматра проблематичним реструктурирањем дуга и да поступи у складу са одредбама члана 17. и 23. ове одлуке.

8. Резерве за кредитне губитке (у даљем тексту: РКГ) представљају резерве, које је банка приликом процјене квалитета активе, односно класификације ставке активе, дужна да формира најмање у складу са критеријумима из ове Одлуке уважавајући већ формиране исправке вриједности билансне активе и резервисања за губитке по ванбилансним ставкама.

У складу са овом одлуком, РКГ формиране за ставке активе класификоване као категорија А - Добра актива чине "Опште резерве за кредитне губитке" (у даљем тексту: ОРКГ), а РКГ формиране за ставке активе класификоване као: категорија Б - Актива са посебном напоменом, категорија Ц - Субстандардна актива, категорија Д - Сумњива актива и категорија Е - Губитак, чине "Посебне резерве за кредитне губитке" (у даљем тексту: ПРКГ).

9. Првокласно осигурана актива представља ставку активе за чију наплату банка располаже осигурањем у облику квалитетног наплативог (који имају познато-активно тржиште и стабилне цијене) залога чија вриједност, утврђена поузданим и стабилним цијенама, прелази износ потраживања банке и који је довољан да потпуно заштити банку од могућег губитка главнице, камате, накнаде и трошкова наплате односно код којег је, у могућем принудном програму ликвидације потраживања банке односно ликвидације корисника, осигурано њено несумњиво законско и физичко располагање (у даљем тексту: првокласни колатерал).

Првокласним колатералом у смислу ове одлуке, сматрају се:

а) новчани депозити заложени као колатерал при чему је осигурано да:

- је новчани депозит депонован код те банке, код друге банке у Републици Српској и Федерацији Босне и Херцеговине (у даљем тексту: РС и ФБХ) или у земљи зоне А;
- је закључен уговор о залогу депозита којим је предвиђено да је банка једино привилеговано лице које има осигуран интерес по односном залогу, да је залог неопозив, да је једини предуслов за примјену права банке на залог да корисник пропусти да испуни своју обавезу према банци и да је залог дат на начин који не пружа могућност да се по њему успоставе додатни интереси;
- залог може бити искориштен на начин да ни залогодавац (дужник-корисник) нити било које друго лице не могу оспорити законско право банке које произилази из уговора о залогу

б) вриједносни папири издати од стране Босне и Херцеговине (у даљем тексту: БиХ), Републике Српске, Федерацији Босне и Херцеговине, централних влада земаља зоне А или институција које оне финансирају (буџетирају), међународних развојних банака, Централне банке Босне и Херцеговине и централних банака држава зоне А, првокласних банака и компанија земаља зоне А, Републике Српске и Федерацији Босне и Херцеговине, за које банка располаже са документованим доказима да је извршила све потребне финансијске односно друге анализе и утврдила да је издавалац вриједносног папира финансијски здрав, добро капитализован (гдје је то

примјенљиво) и способан да изврши обавезе по вриједносном папиру, при чему је осигурано да:

- су депоновани код те банке;
- нема сумње да је дужник-корисник њихов законити власник;
- је закључен уговор о залогу односно вриједносног папира из кога се види да је банка једино привилеговано лице које има осигуран интерес по том залогу, да је залог неопозив, да је једини предуслов за примјену права банке по залогу да корисник пропусти да испуни своју обавезу према банци и да је залог дат на начин који не пружа могућност да се по њему успоставе додатни интереси;
- залог може бити искориштен на начин да ни залогодавац (корисник) нити било које друго лице не могу оспорити законско право банке које произилази из уговора о залогу;
- је вриједност залога за најмање 20% већа од износа залогом осигураног потраживања банке.

в) неопозиве гаранције издате од стране Босне и Херцеговине (у даљем тексту: БиХ), Републике Српске и Федерацији Босне и Херцеговине, централних влада земаља зоне А или институција које оне финансирају (буетирају), међународних развојних банака, Централне банке Босне и Херцеговине и централних банака држава зоне А, првокласних банака и компанија земаља зоне А, Републике Српске и Федерацији Босне и Херцеговине, за које банка располаже са документованим доказима да је извршила све потребне финансијске односно друге анализе и утврдила да је издавалац финансијски здрав, добро капитализован (гдје је то примјенљиво) и гаранције способан да на позив изврши плаћање по гаранцији, под условом да је гаранција уредно овјерена од стране издаваоца, безусловна и платива у случају када корисник не изврши своју обавезу односно плаћање.

г) племенити метали под условом да:

- је залог депонован код те банке;
- је закључен уговор о залогу из којег се види да је банка једино привилеговано лице које има осигуран интерес по том залогу, да је залог неопозив, да је једини предуслов за примјену права банке по залогу да корисник пропусти да испуни своју обавезу према банци и да је залог дат на начин који не пружа могућност да се по њему успоставе додатни интереси;
- нема сумње да је дужник-корисник њихов законити власник;
- залог може бити искориштен на такав начин да ни залогодавац (дужник-корисник) нити било које друго лице не могу оспорити законско право банке које произилази из уговора о залогу;
- је залог у облику који може да задовољи услов квалитета, стабилности цијена и лаке наплативости;
- је вриједност залога за најмање 20% већа од износа залогом осигураног потраживања банке; и

10. Квалитетним колатералом у смислу ове одлуке сматрају се све друге врсте квалитетних и наплативих (који имају познато-активно тржиште и стабилне цијене) залога, осим врста наведених у тачки 9 става 2. подтачке а), б), в) и г) овог члана, и који испуњавају слиједеће услове:

а) да је залог депонован код те банке;

б) је закључен уговор о залогу којим је предвиђено да је банка једини привилеговани повјерилац који има осигуран интерес по односном залогу, да је залог неопозив, да је једини предуслов за примјену права банке на залог да корисник пропусти да испуни своју обавезу према банци и да је залог дат на начин који не пружа могућност да се по њему успоставе додатни интереси;

- в) да залог може бити искориштен на такав начин да ни залогодавац (корисник) нити било које друго лице не могу оспорити законско право банке које произилази из уговора о залогу;
- г) је вриједност залога за најмање 50% већа од износа потраживања банке.

Члан 15.

Банка је дужна да ставке активе, изложене кредитном ризику и наведене у члану 2. ове одлуке, периодично односно најмање календарски квартално класификује у слиједеће категорије:

1. Категорија	А	- Добра актива;
2. Категорија	Б	- Актива са посебном напоменом;
3. Категорија	Ц	- Субстандардна актива;
4. Категорија	Д	- Сумњива актива;
5. Категорија	Е	- Губитак.

Надзорни одбор је дужан да осигура и континуирано надзире да банка односно управа банке проводи континуиран поступак праћења и периодичног прегледа висине кредитног ризику који је банка преузела, да врши класификацију ставки активе и ажурно проводи формирање и одржавање процијењених ОРКГ и ПРКГ, а најмање у складу са одредбама ове одлуке.

Члан 16.

Банка је дужна да класификацију активе обавља по правилима и критеријима наведеним у овом члану, без обзира да ли су ставке доспјеле или недоспјеле, при чему предмет разматрања морају бити:

1. објективни критерији тј. поштовање рокова у извршавању обавеза и старост већ доспјелих обавеза корисника кредита;
2. субјективни критерији тј. критерији везани за финансијско и економско стање као и уочене пословне и моралне особине корисника.

Банка је дужна да класификацију активе обавља узимањем у разматрање свих фактора везаних за корисникове особине и његову способност плаћања. Раније стечено искуство банке по питању рокова извршавања обавеза од стране корисника је само један од показатеља за његову текућу и будућу способност плаћања па је банка дужна да, приликом класификације активе, у разматрање и оцјену узме критерије наведене у члану 8. ове одлуке односно слиједећих критерија:

1. Категорија А - Добра актива: У ову категорију банка може да класификује ставке активе које нису предмет критике и то:
 - а) ставке активе односно кредите који су потпуно осигурани првокласним колатералом из члана 14. тачка 9. овог члана и то без обзира на остале неотплаћене дугове, дијелове дугова или друге неповољне кредитне факторе корисника;
 - б) ставке активе код којих нема откривених проблема и препрека који би ометали односно спријечили наплату главнице и камате на дан доспијећа и код којих се не очекује да ће банка умјесто корисника исплатити било какве евентуалне обавезе, односно ако:
 - у вријеме њихове класификације постоје чврсти документовани аргументи за претпоставку да ће бити наплаћене у складу са њиховим уговореним условима и да банка не треба да очекује губитке;
 - су адекватно распоређене према потребама и способностима корисника за отплату;
 - су се раније одвијале како је то иницијално планирано односно уговорено и ако се у текућем периоду одвијају на исти начин;
 - су и оне и за њих узети колатерали добро документовани, регистровани и усклађени са законом и овом одлуком;

- дужник, ни званично ни незванично, није обуставио потпуно уредно извршавање обавеза према банци или другим лицима; и
- ако је корисникова способност отплате дугова подржана његовим добрим и стабилним финансијским стањем и изгледима за виталност односно одрживост његове активности као и гране индустрије којој припада.

2. Категорија Б - Актива са посебном напоменом: У ову категорију банка је дужна да класификује ставке активе чија је наплата осигурана квалитетним колатералом из члана 14. тачка 10. ове одлуке, а истовремено имају потенцијалне слабости које, ако се не прате, не провјеравају и правовремено не коригују, могу погоршати и ослабити кредитну способност и солвентност банке у будућности и укључују:

- а) ставке које нису довољно обрађене, праћене, контролисане и кориговане од стране кредитних службеника банке тј. које немају комплетне и квалитетне кредитне досијее са свим потребним доказима о оправданости и квалитету датог кредита;
- б) ставке које нису адекватно и стручно структуриране по роковима, документацији или другим условима.

Актива која се укључује у ову категорију може у датом тренутку изгледати солидна, али се могу уочити неповољни трендови или знакови везани за корисникове обавезе или за економске и тржишне услове у окружењу који у будућности могу неповољно утицати и на корисника. При томе његови, доказима подржани, оперативни новчани токови још увијек могу изгледати задовољавајући (довољни) за сервисирање његових обавеза, али постоји опасност да се њихов ниво и квалитет погоршају тако да постану недовољни за властито покриће корисникових потреба за самофинансирање и реинвестирање.

У ову категорију банка је дужна да укључи све ставке за које дужник-корисник касни са плаћањима или их одлаже, према банци или независно од банке према другим лицима, званично или незванично, али не дуже од 90 дана од дана иницијално уговореног рока односно уговорених рокова.

3. Категорија Ц - Субстандардна актива: У ову категорију банка је дужна да класификује ставке активе које нису подржане успјешним текућим пословањем односно солидном способношћу плаћања од стране корисника и обухватају слиједеће:

- а) потраживања од дужника-корисника чији текући новчани токови нису довољни за покривање доспјелих дугова (обавеза);
- б) потраживања од дужника код којих је циклус претварања активе (имовине) у готовину дужи од рокова за отплату дуга; и
- в) потраживања од корисника који су несолвентни.

Ова категорија обухвата потраживања од корисника који су у ситуацији да њихови примарни извори отплате нису адекватни за уредно сервисирање дуга и да постоји опасност, или се то већ догодило односно већ догађа, да банка мора узети у реализацију корисникове секундарне изворе за наплату својих доспјелих потраживања. Под секундарним изворима, у смислу ове одредбе, сматрају се:

- а) реализација колатерала за наплату потраживања банке;
- б) рефинансирање, репрограмирање и конверзија кредита на било који други начин; и
- в) прибављање свјежег допунског капитала од стране корисника.

Ову категорију активе чине и ставке за које банка нема потпуне текуће финансијске извјештаје и информације о кориснику, адекватну и комплетну документацију о кредиту, дужнику-кориснику и узетом колатералу као и ставке за које располаже лошим тј. незадовољавајућим финансијским информацијама о дужнику-кориснику.

Истовремено, банка је дужна да у ову категорију укључи све ставке за које корисник касни са плаћањима или их одлаже, према банци или независно од банке према другим лицима, званично или незванично, дуже од 90, а краће од 180 дана од дана иницијално уговореног рока односно уговорених рокова.

4. Категорија Д - Сумњива актива: У ову категорију банка је дужна да класификује ставке активе које имају све слабости које садржи актива класификована као категорија Ц-Субстандардна актива, с тим да за осигурање наплате банка не располаже колатералом. Ове слабости чине пуну наплату потраживања веома проблематичном, великим питањем и високом могућности губитка за банку, али због одређених посебних фактора који би ипак могли довести до подизања квалитета овакве активе њена класификација у категорију Е-Губитак може да се одложи све док се објективније не утврди њен дефинитивни статус.

Истовремено, банка је дужна да у ову категорију укључи све ставке за које корисник касни са плаћањима или их одлаже, према банци или независно од банке према другим лицима, званично или незванично, дуже од 180, а краће од 270 дана од дана иницијално уговореног рока односно уговорених рокова, осим у случају да је банка већ покренула законску активност за реализацију колатерала и да већ располаже сигурним аргументима односно документованим доказима да основано очекује уредну, правовремену и потпуну реализацију колатерала (у даљем тексту: доказана реализација колатерала у току).

5. Категорија Е губитак - У ову категорију банка је дужна да класификује ставке активе које се сматрају ненаплативим. Класификација у ову категорију не значи да се овој активи не може евентуално накнадно побољшати квалитет или да не може бити евентуално спашена макар дјелимично. Овакве ставке у основи представљају врло вјероватно безвриједну (ненаплативу) активу, чак ако је њен дјелимични опоравак у будућности и могућ. Ставке активе класификоване у ову категорију, и у случају када је проведена исправка вриједности у цјелокупном износу, банка исказује у билансу стања све док се не проведу правне радње у вези са престанком обавезе дужника, а у складу са законским прописима који уређују облигационе односе и интерним политикама и процедурама банке.

Истовремено, банка је дужна да у ову категорију укључи све ставке за које корисник касни са плаћањима или их одлаже, према банци или независно од банке према другим лицима званично или незванично дуже од 270 дана од дана иницијално уговореног рока, односно уговорених рокова осим у случају да банка располаже доказаном реализацијом колатерала у току.

Члан 17.

Када се излагање банке једном конкретном кредитном ризику не може децидно одредити односно када је могућа његова различита класификација, банка је дужна да изврши избор строжије категорије, осим у случају када располаже уредно документованим и чврстим доказом за супротно.

Поновно уговорени кредит по којем је корисник, а прије поновног уговарања, банци уредно платио обрачунату доспјелу камату из својих властитих средстава, банка је дужна да класификује у категорију Ц-Субстандардна актива, осим ако је осигурала услове и сигурне доказе за његову могућу класификацију у категорију Б-Активна са посебном напоменом.

Члан 18.

Ниједан од критерија из ове одлуке не може да спријечи контролоре (супервизоре) АБ РС да изврше и банци наложе класификацију ставки активе банке у строжију категорију ако то сматрају оправданим. У случају када су контролори АБ РС сагласни да је банка извршила класификацију одређене ставке активе у одговарајућу категорију, али да није правилно односно коректно одредила проценат потенцијалног кредитног губитка у оквиру те исте категорије, примјењује се проценат који се добије сабирањем процента којег је одредила банка и 50% износа разлике између процента којег је одредила банка и процента којег су одредили контролори АБ РС. Када контролори АБ РС уоче да банка, приликом класификације активе, у својим оцјенама претежно неосновано примјењује најнижи или приближно најнижи могући ниво процента потенцијалних кредитних губитака, у свим

случајевима неслагања са таквом оцјеном, су дужни да одреде проценат искључиво на основу властите процјене.

Члан 19.

Када је банка изложена кредитном ризику (ризицима) према групи повезаних лица, дефинисаним чланом 5. Одлуке о минималним стандардима за управљање концентрацијом ризика банака, дужна је да своја потраживања од свих чланова те групе класификује у једну (исту) категорију тј. у категорију у коју је класификовала потраживање од најлошије класификованог корисника. Од овог правила банка може одступити само изузетно када кредитни досије неког од тих корисника садржи документацију и извјештај одговорног кредитног службеника банке који подржава одвојену класификацију и потврђује своје разлоге једним од првокласних колатерала и припремљеном анализом која јасно иде у прилог таквом закључку. У оваквом случају изузетак мора бити унешен у извјештај који се редовно мјесечно подноси надзорном одбору на увид.

Период кашњења у наплати потраживања банке, а који је утврђен чланом 16. ове одлуке, се не може сматрати прекинутим самим поновним уговарањем, ако корисници прије поновог уговарања нису у потпуности платили доспјелу обрачунату камату и доспјеле накнаде искључиво из својих властитих средстава, ни када нису испуњени услови утврђени одредбама члана 14. тачка 1. ове одлуке нити услови изузетка из овог става. У случајевима из овог става исти морају бити унешени у извјештаје који се редовно мјесечно подносе надзорном одбору.

Надзорни одбор је дужан да осигура да управа банке успостави и проводи интерну контролу и омогући да интерни ревизор банке надзире провођење политика које осигуравају примјену одредаба овог члана.

Члан 20.

Надзорни одбор је дужан да донесе посебну свеобухватну одлуку о дефинисању, процјени и третману колатерала за осигурање наплате потраживања банке која, као минимум, мора да садржи слиједеће елементе:

1. идентификацију за банку прихватљивих и неприхватљивих врста колатерала;
2. дефинисање лица која могу обављати процјену за рачун банке, а зависно од врсте, релативне важности и сложености колатерала;
3. за банку прихватљиву односно валидну процедуру и методологију процјене;
4. услове за прибављање односно осигурање поновне процјене колатерала, када је то потребно;
5. дефинисање разумних односно прихватљивих критерија за усклађивање и третман различитих облика вриједности нпр. књиговодствене, тржишне, итд; и
6. дефинисање опрезних ограничења за процјену реалне односно тржишне вриједности колатерала, тако да се обезбиједи максимално-реална процјена за банку остварљиве вриједности, у датом тренутку и у датој ситуацији.

Члан 21.

Банка је дужна да и све ставке ванбиланса, које су изложене кредитном ризику односно потенцијалним обавезама банке у смислу ове одлуке, класификује према критеријима дефинисаним одредбама члана 16. ове одлуке.

Члан 22.

Надзорни одбор је дужан да обезбиједи да управа банке формира потребне резерве, зависно од оцјене квалитета ставки активе и ставки ванбиланса односно њихове класификације у складу са одредбама ове одлуке.

Истовремено, при идентификацији односно утврђивању могућег нивоа кредитних губитака (у даљем тексту: КГ) тј. општег кредитног ризика (у даљем тексту: ОКР) и потенцијалних кредитних губитака (у даљем тексту: ПКГ) по ставкама активе банке у смислу одредаба

овог члана, управа банке је дужна да уложи максималне напоре да на вријеме осигура процјену, квантификацију и класификацију њихове наплативости или могућности добијања захтјева за исплату по преузетим потенцијалним обавезама банке (обавезе по одређеним ставкама ванбиланса банке) у складу са одредбама ове одлуке.

Банке је дужна да процјену и формирање резерви за ставке активе и ставки ванбиланса обавља појединачно по сваком кориснику односно групи повезаних лица, а најмање у складу са овом одлуком.

Резерве које је банка дужна да формира за покриће ОКР представљају ОРКГ.

Резерве које је банка дужна да формира за покриће ПКГ представљају ПРКГ.

Банка је дужна да у својим интерним евиденцијама КГ и обе врсте резерви из овог члана (ОРКГ и ПРКГ) идентификује и води појединачно по сваком поједином кориснику, по свакој њиховој појединачној ставци активе и по свакој групи повезаних лица.

Банка је дужна да ОРКГ и ПРКГ правовремено и уредно у смислу одредаба ове одлуке формира и континуирано одржава по категоријама класификоване активе, а најмање у процентима како слиједи:

Категорија	А	- Добра актива:		2%	ОРКГ за ОКР;
Категорија	Б	- Актива са посебном напоменом:	5	- 15%	ПРКГ за ПКГ;
Категорија	Ц	- Субстандардна актива:	1	- 40%	ПРКГ за ПКГ;
			6		
Категорија	Д	- Сумњива актива:	4	-	ПРКГ за ПКГ;
			1	60%	
Категорија	Е	- Губитак:		100	ПРКГ за ПКГ.
				%	

Обавеза банке да формира и одржава ОРКГ за ОКР у проценту 2% за активу класификовану у категорију А – Добра актива не односе се на пласмане или дио пласмана и потенцијалних обавеза банке, који су обезбијеђени колатералом у облику новчаног депозита код те исте банке, уз услов да је уговором регулисано да је све до наплате потраживања банке или престанка потенцијалне обавезе банке, новчани депозит као колатерал везан за конкретан кредитни или гаранцијски посао.

Члан 23.

Банка је дужна да редовно обрачунава РКГ за процијењене губитке који могу настати по основу ставки активе из члана 2. ове Одлуке. Основицу за обрачун РКГ представља бруто књиговодствена вриједност потраживања.

Исправке вриједности билансне активе и резервисања за губитке по ванбилансним ставкама, обрачунате примјеном интерне методологије за мјерење умањења вриједности кредита и остале финансијске имовине која се држи до доспијећа, књиже се на терет трошкова.

Ако је износ РКГ обрачунат у складу са овом одлуком, већи од збира износа исправке вриједности билансне активе и резервисања за губитке по ванбилансним ставкама и већ формираних РКГ, ову утврђену разлику банка је обавезна да третира као недостајуће РКГ у складу са овом одлуком и/или захтјевом АБРС (у даљем тексту: регулаторни захтјев). Наведени износ недостајућих РКГ по регулаторном захтјеву представља одбитну ставку од капитала банке, а у складу са чланом 10. став 1. тачка 5. Одлуке о минималним стандардима за управљање капиталом банака.

Надлежни органи банке су дужни да приликом усвајања годишњег обрачуна донесу одлуку о расподјели добити за покриће недостајућих резерви по регулаторном захтјеву, на терет добити, нераспоређене добити из ранијих година, задржане добити и осталих резерви формираних из добити. У случају да наведене позиције нису довољне за покриће недостајућих РКГ по регулаторном захтјеву, непокривени износ недостајућих РКГ се исказује као одбитна ставка од капитала банке, а у складу са чланом 10. став 1. тачка 5. Одлуке о минималним стандардима за управљање капиталом банака.

Све док банка не обезбиједи покриће недостајућих РКГ по регулаторном захтјеву, не може вршити расподјелу добити у друге сврхе, као ни исплату дивиденде, исплату награде или бонусе члановима органа банке, нити било које друге исплате из добити.

За исплату бонуса менаџменту банке у укупном износу већем од 0,5% акционарског капитала, након мишљења одбора за ревизију и одлуке надзорног одбора, коначну одлуку доноси скупштина банке.

Члан 24.

Банка је реструктурирала своје потраживање од корисника када му је дала једну или више олакшица или уступака, али само у случајевима потраживања код којих дужник банке има економске односно финансијске тешкоће и из тих разлога банка има (или би могла имати) проблеме у наплати (у даљем тексту: реструктурирање проблематичних потраживања-скраћени назив: РПП). Под олакшицама и уступцима при РПП, се сматрају:

1. узимање друге активе односно имовине корисника као потпуну или дјелимичну наплату потраживања банке;
2. продужавање рокова отплате за главницу потраживања и/или камату;
3. смањење каматне стопе на потраживање;
4. смањење износа дуга, доспјеле главнице и/или камате; и
5. други слични уступци кориснику.

Књиговодствена правила: У случајевима који су наведени у ставу 1. овог члана, управа банке је дужна да примијени опрезна књиговодствена правила и обезбиједи адекватне информације о резултатима РПП, односно да:

1. дефинише и утврди вриједност по којој ће банка књиговодствено евидентирати материјалну и финансијску активу стечену у процесу РПП и обавезно утврди губитак који је повезан са сваком таквом трансакцијом, ако га има;
2. осигура уредно књиговодствено евидентирање свих елемената трансакција које су обављене у процесу претварања ранијег облика активе у нови.

Стечена материјална актива: Материјалну активу примљену као потпуну или дјелимичну отплату дугова од стране корисника кредита, банка треба да класификује према њеној будућој намјени.

Стечену материјалну активу банка може да класификује као "имовину која се држи за продају" када су на датум стицања или у кратком року (до три мјесеца) након њеног стицања испуњени следећи услови: да се њена књиговодствена вриједност може повратити преваходно продајном трансакцијом (а не даљим кориштењем); да је тренутно доступна за продају по цијени која је разумна у односу на њену садашњу вриједност; да постоји план за њену продају и програм проналажења купаца; да је њена продаја веома вјероватна и да се очекује да се продаја оконча у року од једне године. Изузетно, продаја имовине се може продужити на период дужи од годину дана у случају када се таква продаја сматра оправданом или ако је одлагање узроковано догађајима или околностима који су изван контроле банке, а постоји довољно доказа да је банка и даље посвећена плану за продају имовине. Ако банка установи да више нису задовољени услови за класификацију имовине у "имовину која се држи за продају", банка ту имовину рекласификује (нпр. у основна средства или у инвестициону имовину). Вредновање те имовине врши се по нижој од следеће двије вриједности:

- а) књиговодственој вриједности прије него што је имовина класификована као имовина која се држи за продају, коригована за амортизацију или ревалоризацију која би била призната да имовина није класификована као имовина која се држи за продају, или
- б) њене фер вриједности на датум накнадне одлуке да се она не прода.

За процјену стечене материјалне активе, примљене као потпуну или дјелимичну отплату дугова од стране корисника, банка је дужна да примијени концепт фер вриједности тј. реалне вриједности (у даљем тексту: РВ). За материјалну активу за коју постоји стабилно

активно тржиште РВ представља еквивалент вриједности такве активе по тржишним цијенама. У недостатку таквог тржишта РВ се мора утврдити путем независне и професионалне оцјене. Надзорни одбор је дужан да обезбиједи примјену професионалних и строгих стандарда за процјену такве активе, да их прецизно специфицира у писаним кредитним процедурама банке и да обезбиједи да их експерти процјенитељи, када су ангажовани, у потпуности примјењују. За стечену материјалну активу за коју се не може доказати РВ или за коју банка установи да више нису задовољени услови за класификацију у имовину која се држи за продају, а банка није у могућности да ову имовину рекласификује у другу имовину (основно средство или инвестициону имовину), у сврху књиговодственог евидентирања, може користити само техничку вриједност од 1 КМ (у даљем тексту: ТВ).

Стечена финансијска актива: Стечену финансијску активу, тј. активу коју банка може да прими у процесу наплате својих потраживања чине власнички и дужнички вриједносни папири, кредитна и друга слична потраживања. При процјени вриједности такве активе банка је дужна да се придржава следећих принципа:

1. када стиче акције и учешће у капиталу (у даљем тексту: акција) при потпуном регулисању иницијалног дуговања корисника или као дио у процесу РПП, дужна је да такве акције књиговодствено евидентира по најнижој опрезној вриједности;
2. најнижа опрезна вриједност не може бити нижа од износа потраживања (главница и камата) банке (које се у потпуности наплаћује примљеном акцијом), а ако је акција примљена само као дио у процесу РПП најнижа опрезна вриједност не може бити нижа од износа потраживања (главнице и камате) умањеног за укњижену вриједност новог односно реструктурираног кредита и евентуално узете материјалне активе;
3. најнижа опрезна вриједност може бити:
 1. котирана вриједност за акције које се активно продају на организованом тржишту; или
 2. највише до 75% номиналне вриједности акција које не испуњавају услов из подтачке 1) ове тачке.
4. у случају у којем банка презентира материјалне доказе да је неко треће лице, које није повезано ни са корисником ни са банком, најмање три мјесеца раније купило више од 25% удјела у капиталу корисника, АБ РС може у писаној форми одобрити књиговодствено евидентирање најниже опрезне вриједности стечених акција по цијени коју је то треће лице платило готовином као изузетак од принципа под 1., 2. и 3. овог става.

Промјена услова потраживања: Банка је дужна, у процесу РПП који је заснован на процјени садашње вриједности будућих новчаних токова корисника и код којег је висина новог или реструктурираног потраживања нижа од вриједности иницијалног задужења које је подвргнуто РПП, да формира ПРКГ и изврши отпис идентификованог ПКГ.

Комбинација материјалне и финансијске активе: Генерално, у свим случајевима када банка стиче материјалну или финансијску активу као дјелимичну наплату иницијалног потраживања и затим врши даљње реструктурирање преосталог проблематичног потраживања, књиговодствену вриједност иницијалног проблематичног потраживања дужна је да претходно умањи за РВ.

Финансијска актива-потраживање од трећег лица: Када банка, као потпуну или дјелимичну наплату својих потраживања, стиче потраживање које дужник банке има према трећем лицу, дужна је да примијени принципе и правила из овог члана и истовремено изврши оцјену кредитне способности тог трећег лица искључиво на основу његових текућих финансијских и економских информација те на такав начин спријечи прецјењивање реалне вриједности корисникових потраживања.

Ажурност поновних процјена: Надзорни одбор банке је дужан да обезбиједи да управа банке успостави политике и процедуре за поновну процјену и књиговодствено реевидентирање све стечене материјалне и финансијске активе у складу са МРС/МСФИ. Ова обавеза се првенствено односи на стечену материјалну активу коју банка не користи у свом редовном банкарском пословању.

Резерве за реструктуриране ставке активе: Нова потраживања која су резултат процеса РПП банка је дужна да подвргне истој врсти прегледа и истом поступку класификације који важе за све остале редовне ставке активе и да формира адекватне нове ПРКГ, које, без посебног претходног одобрења АБ РС у писаној форми или претходне ефективне наплате потраживања, не може ни на који начин укинути.

Члан 25.

Банка је дужна да, у складу са одредбама ове одлуке, о извршеној класификацији своје активе АБ РС доставља кварталне (календарски) извјештаје као и посебну листу неквалитетне активе.

Кварталне извјештаје из става 1. овог члана банка је дужна да доставља АБ РС на образцу којег посебном одлуком прописује АБ РС, у року 30 календарских дана након посљедњег дана извјештајног квартала.

Извјештај за задњи квартал претходне године, припремљен на основу коначних података, банка је дужна да АБ РС достави најкасније 05. марта текуће године, а извјештај на основу прелиминарних података најкасније до 31. јануара.

Извјештаји банке морају бити потписани од два лица овлаштена и одговорна за представљање банке.

Обавезни саставни дијелови извјештаја банке су: а) доказ да је прихваћен од стране надзорног одбора; б) потврда интерног ревизора банке да је извјештај комплетан и тачан; и в) имена контакт лица и бројеви контакт телефона.

Члан 26.

Надзорни одбор је одговоран да осигура да управа банке успостави и одржава информациони систем који је адекватан за праћење и управљање кредитним ризиком и за класификацију активе банке, у складу са овом одлуком, и да га о томе редовно извјештава.

Члан 27.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске", а примјењиваће се на извјештајни период почев од 30.06.2013. године..

Даном ступања на снагу ове одлуке престаје да важи Одлука о минималним стандардима за управљање кредитним ризиком и класификација активе банака ("Службени гласник Републике Српске" бр. 12/03), Одлука о измјени и допуни Одлуке о минималним стандардима за управљање кредитним ризиком и класификација активе ("Службени гласник Републике Српске" бр. 85/04, 1/06, 136/10, 127/11 и 68/12).

Број: УО-43/13
30.05.2013. год.
Бања Лука

ПРЕДСЈЕДНИК
УПРАВНОГ ОДБОРА
Мира Бјелац